

پروگرامی کۆنفرانسی

دەفساندەبا کوردی

ئەدەب، زمان، دیرۆک و جفاک

**Kurdish
Mythology**
Literary, Linguistic, Historical, and Social

**الأسطورة
الکوردية**
الأدب، اللغة، التاريخ والمجتمع

نەهەمین کۆنفرانسی زانستیین نافەدەولەتیین سەنتەری زاخۆ بۆ فەهکۆلینێن کوردی
المؤتمر الدولي العلمي التاسع لمركز الدراسات الكردية
Ninth International Scientific Conference of the Zakho Centre for Kurdish Studies

22- 23 یان نیسانا 2025ی

رپورەسميٰن قەكرنا كوٰنفرانسي

- ◀ دەستپيكرن ل گەل سروودا نشتما نيا كوردى (ئەي رەقيب) 10:30
- ◀ پەيڤا سەرۆكى سەنتەرى (پ.د. عەبدولسەلام نەجمەدين عەبدولا) 10:35
- ◀ پەيڤا سەرۆكى ليژنەيا زانستى (پ.د. حسين عوسمان عەبدولرەحمان) 10:40
- ◀ پەيڤا سەرۆكى كوٰنفرانسي (پ.ه.د. فاخر حەسەن يووسف) 10:45
- ◀ پەيڤا سەرۆكى زانكوٰين (پ.د.ديار عەبدولكەريم سەعيد) 10:50
- ◀ ئينفوگرافىيەك ل دۆر ئەفسانەيان 10:55

پوونشتنا ئيكي سيشه مې 22 يې نيسانا 2025 ھولا زانست 11:00-12:00

◀ پەوشا يېكقەژيانا تايىنى ل تايوان،
دا جونگ لى" زانكوٰيا تامكينگم/ تايوان

◀ سەرەلدانا ئەفساننى ل دەق مروقي دەستپيكي
پ. د. عماد ويسى خالد

◀ MOTÎFÊN JINÊ Û YÊN DÎNÎ DI EFSANEYA ŞAHMARANÊ DE

Elif Gemicioğlu Yaviç Doç. Dr. Mesut Düzce

رپقەبەرى پوونشتنى: پ. ه. دنزار ايوب حسن

خوارنا فراڤينى
01:30-12:30

◀ بازتاب اسطوره در ادبیات فولکلور کردی فرزانه هدایتی زاده هانا هدایتی زاده ریخت شناسی افسانه فولکلور «بی بی سه شنبه» براساس دیدگاه پراپ و عجین شدن آن با باورهای مذهبی کردهای کلهر کرمانشاه سمیه محمدی، کۆرک علی احمد، پیشرو عبدالله همه غریب

◀ ZEMBILFROŞ EFSANESİNDEKİ MOTİFLERİN HZ. YÛSUF KISSASIYLA MUKAYESESİ Doç. Dr. Nurettin ÇİFTÇİ

◀ Jinavêçûna Hin Bîr, Bawerî û Agahîyên Dîrokî yên Kurmancên Xerzan ji ber Windabûna Efsaneyên Wan Dr. Ayhan YILDIZ

◀ الأسطورة والتاريخ والأنساق الذهنية الأخرى بلاد ما بين النهرين نموذجاً د. عبدالباست سيدا

◀ دیرۆکا ئەفسانەیا قەزاڤستان د. ئیرلان مەدوبایاف/ قەزاڤستان

پێڤه‌به‌ری: پوونشتن: پ.ه.د. نه‌وزەت ئەحمەد عوسمان

◀ په‌نابردن بۆ چاک و شه‌خس وه‌کو پاشماوه‌ی بیرى ئەفسانه‌ی د. رزگار عبدالله احمد

◀ دور الأسطورة في الحفاظ على هوية اللغات الأساطير الكوردية نموذجاً عبدالخالق سلطان محمود

◀ Heroism in Aeschylus's Prometheus Bound and Ferdowsi's Shahnameh; Kawa the Blacksmith Baroj Hashim Abdi

◀ ئەفسانەیا (ساخ‌کرنا مریان) ل پەیی ئەدەبیاتا ئێزدیان م. کۆفان ریسان حەسەن

◀ کارێکتەری مەروۇف کورد د نافه‌را "ه‌زریڻ ئەفسانه‌ی و ژيانا دوورەیلی" دا م.محسن تۆسمان - ئەلمانیا

◀ ئەفسانەییڻ ئەمریکی (ئەفسانەییڻ ه‌ندییڻ سۆر وه‌کو نموونه). د.زهره حیدری بنی. ایران

پێڤه‌به‌ری: پوونشتن: پ.ه.د. کامه‌ران ئیبراهیم خه‌لیل

◀ کوور.دیلمون.کی () () () ئەفسانەیی بەهەشتی سوومەری
پ.ه.د.فرهاد عزیز حسن، پ.د.مولود ابراهیم حسن

◀ سیما و دەرکەوتەکانی ئایین لە نێو ئەفسانەیی کوردیدا
پ. د. پەخشان سابیر حمەد

◀ دەرکەوتەکانی ئەنیمە و ئەنیمۆس لە حکایەتی کوردیدا
پ. ی. د. ھەژار ئەحمەد عەبدولغەفوور، م. ی. ھەدار سەفەری محەممەد

◀ تراژیدیای ناشادیی پوونایەتی لە نێوان مەم و زینی خانی و ئەفسانەیی تراژیدیای
یونانییدا پ. د. ھەلمەت بايز رەسول، م. ھەندریڤ مەدی احمد (ھەندریڤ)

◀ پۆلی ئەفسانە لە پاراستنی میژوو و کەلەپووری کۆنی کوردی
پ. ی. د. هیوا کەریم حسینی

◀ بووکا بارانی د. کەریمی عەبدولکەریم / مەغرب

پڤنچەبەرا پوونشتن: پ.ه.د.سانیا جەبار عەبو زید

◀ کارێگەری و پەنگدانەوهی ئەفسانەیی ئۆدیپ لەسەر ئەفسانەیی (شاعەباس
وچارەنوس)ای کوردی شیوەزاری لوریدا پ. د. سەردار ئەحمەد گەردی

◀ ئەفسانەیی کوردی وەک ھەنگاوی یەکەم بەرەو مەعریفە
پ.ی.د. محمد احمد حسن

◀ پەنگدانەوهی ئەفسانەیی (شاماران) لە تابلۆکانی (ئاغالە)دا
د. نەزیرە صابر مصطفی

◀ ئیستاتیکایا رویدانی د ئەفسانەیا کوردیدا / ئەفسانەیا (لاوی بەھدینی) وەک
نموونە پ. ه. د. مکنون محمد طاهر مقداد

◀ ئافراندا کنیاتی دناڤەرا ئەفسانە و باوەرییڤن ئۆلیدا (قەولی زەبوونی دل
مەکسوور و شیخوبەکر) وەک نموونە م. شمال خمو خسر

◀ دیرۆکا ئەفسانەییڤن مسری د. ئەحمەد زیدان/ مسر

پڤنچەبەرا پوونشتن: پ.ه.د.سەلوا فەریق سالح

◀ ئەزموون و بنیات و وینە ئاوەزی لە ئەفسانە کوردیدا ئەفسانەکانی (شەوی گاڤارە وەکوڵ و چەند ئەفسانەیهکی) گەرمیان بەنموونە پ. د. دارا حەمید محەمەد

◀ ئەفسانە "شێخ فەرغ و خاتوون ئەستی" لەرووی فۆنۆلۆژی، مورفۆلۆژی، سینتاکس و سیمانتیکسدا د. سەعد قازی

◀ ڕەنگ لە کۆمەڵە ئەفسانە (هێلکە نام)دا لیکۆلێنەوێهەکی زمانەوانییە د. امیر مسطو محمد، م. میدیا مراد محەمەد

◀ شیکردنەوی شێوازی بەکارهێنانی زمان لە دەقی ئەفسانە کوردی ئەفسانە "سەلیمی جەوهری" بە نموونە د. سۆران عبدالرحمن حمد، د. شێخ عەولە محەمەد ئەمین

◀ دوانە ڕێگر و یاریدەدەر لە گێڕانەوێناسی گریماسدا کۆرەکەچەل لە ئەفسانە کوردیدا بە نموونە د. هەرێم عوسمان، د. هێمن کەریم، م. مەزھەر ئیبراھیمی

بێھنڤەدان
12:00-11:30

پ. ه. د. کاوان ئیسماعیل خەلیل

◀ الروایات الاسطورية للأصل الكوردي دراسة نقدية تحليلية أ. د. فرست مرعي

◀ المرأة في الاساطير الكوردستانية القديمة أ. م. د. نیژار نعمان نعمان

◀ انعكاس الصراعات على الأساطير الكوردستانية القديمة الأساطير الحورية/ الميثانية نموذجاً نظرة تحليلية، د. عیقاد عبدالقادر محەمەد سعید

◀ كسر البيضة الكونية "دراسة مقارنة بين اسطورة الخلق الصينية والايزيدية" خيرى الياس علي ال عيسو (خيرى بوزاني)

◀ أسطورة الخلق في الديانة الزردشتية م. لقمان محمود قاسم

◀ ئەفسانە د هزرا جزائرياندا د. موحەمەد تاهي بەنادي / جزائري

پ. ه. د. ڕۆژین چلبی مونیر

پهه‌نده ئەفسانەییەکانی حیکایەتی زوحاک و کاوهی ئاسنگەر
پ.د. کەیفی ئەحمەد عبدالقادر

نواندا دوالیزما ئەنیم و ئەنیمۆس د ئەفسانەیا شاهمارانیدا
پ. د. محسن عارف صالح رشید، م. ه. دلێر کمال أحمد، م. ه. داستان طه عبدالله حمو

تێما له ئەفسانەیی کوردیدا (هێلکەیی نام) بە نموونە، د. نەمە قرەنی اسماعیل

ئەفسانە شاهماران دناڤەرا فەگێرانی کوردی و نەتەوین دیدا (فەگۆلینەکا بە
راوردکاری) پ. ه. د. ژفان نەعمان حاجی

نەخشەکرنا میتافۆریی چەمکییێ دەمی د ئەفسانەییێ کوردیدا
پ. ه. د. سەلوا فەریق سالح، پ. ه. د. شورشفان عادل احمد

فراڤین
02:30-01:30

پێڤه‌بەرا پوونشتنێ: د. دلمان یوسف ئەحمەد

خێر و شەپ د ئەفسانەیا ئەو مریخ خزمەتا ساخان کری" دا ل گۆرەیی ئۆلا ئیزیدیان و
چەمکێن دەروونییێن کارل گۆستاف یۆنگ م. ژێهات قادر حەسەن

خواندەنەکا پەخنەیی بۆ ئەفسانە (کولۆخک) ل دویف بنەمایێن تیۆرا پەخنەیا ئەفسانەیی
م. ه. هودا سلێمان پێرموس

بنەمایێن ئەفسانەیی د داستانا (شیخ سەنعانی) یا فەقی تەیراندا ل دویف پێشەرێن
(میرچا ئیلیادە) پی م. ه. وحید نعمت رمضان، م. ه. علی عجیل موسی

پۆلی گیانەوهران د پێشدا برنا رویدا ئێن ئەفسانەیا فۆلکلۆریا کوردیدا ئەفسانەیا "دە
رویش و حاکم" وەک نموونە م. ه. هلز رشید حسین

پێشدادییێن زاگروسی و کەیانییێن میدی (هەڤبەندیا ئەفسانەیا گەلێن ئیرانی
دگەل دیرۆکا دێرینا کوردستان) م. فۆرات تەوفیق تەبوزەید (کوردزادە)

پێڤه‌بەرا پوونشتنێ: پ. ه. د. حەلیما خورشید

ئەفسانەیا ئەزادی کوردی د پەرتووگین زانا و نقیسەر و دیرۆکناساندا، فەکۆلینەکا میژوویی - رەخنەیی - شرۆفەکاری م. مجاهد عزیز عبدالرزاق

رەنگدانەوهی خواوەند و بوونەوهرە لیکدراوه ئەفسانەییەکانی میژوپۆتامیا لە هونەر ی چیانشینانی زاگرۆسدا م. هێرۆ کەمال کەریم

ئەفسانەیا ئافارەش (تۆفان)ی د ئەدەبییاتا ئۆلا ئیزیدیاندا م. ساکار کامل

کۆتر وەک هێما د ئەفسانەیی کوردیدا د. یەهمان محمد عبدالرحمن، م. ه. مردان رفعت ابوزید، د. گەهین نزار ابراهیم

جوانناسی خەیاڵ لە ئەفسانەیی کوردیدا/ (ئەفسانەکانی سیحەر و جادوو) بەنموونە م. ی. فیان عباس اسماعیل، پ. ی. د. رێبوار محمد اسماعیل

بێهەشتەدان

05:30-05:15

رێفەبەرا پوونشتنی: پ. ه. د. شیلان یوونس

ئەفسانە و جیگروەهی ئەفسانە لە حیکایەتی کوردیدا د. سەرباز مەجید خۆشناو

ئەفسانە لە نێو جوووەکان لە هەرێمی کوردستان (چەند نموونەییەکی هەلبژێردراوی ناوچەیی بادینان) پ. ی. د. زریان جیزنی محمد، م. سازان صباح پیربەل

ئەفسانەیی کوردیی شاماران لە پوانگەیی ئارکیتایپەکانی کارل گۆستاف یۆنگهه (لیکۆلینەوهیەکی دەروونشیکاری)

د. هەژار فەقێ سلێمان حسیین، م. ی. ژینۆ عەبدولرەحمان محەمەد

بنەما هونەرییەکانی ئەفسانەیی کوردی بەنموونەیی چەند ئەفسانەییەکی ناوچەیی پشەر پ. ه. د. پوژگار محمد صابر، پ. ه. د. ناز ئەحمەد سەعید، د. ئەفین ئاسۆس حەمە

لایەنێ ئەفسانەیی د حیکایەتا فۆکلۆریا کوردیدا ل دویف تیورا دەروونشیکاریا یونگی، چیرۆکا (خەونا خونکاری) وەک نموونە پ. د. عەماد ویسی خالد، م. ه. ئەفراز سلێمان حاجی

رێفەبەرا پوونشتنی: پ. ه. د. پەیمان محەمەد عومەر